

vinden wij, over het heele midden van ons land verspreid. Waar de Franken zich al vroeg in een ruimer gebied dan Brabant vestigden, werd hun bouwtrant ook over de grenzen van deze provincie gebracht. Nauwer typeerend, zou men het brabantische huis het langgevelhuis bij uitstek kunnen noemen, omdat het in Brabant konstant en in zijn oorspronkelijk aanzien gehandhaafd bleef. Het eigendommelijke blijft daar het sterkste spreken, waar het van ouds thuis was. Het is of aan het oerwettig-saamhorende iets meer kernkrachtigs, dat wat de Duitschers „aus einem Gusz” noemen, ons ruimer bevredigt. Het langhuis (afb. XI), met zijn vrij uitgolvende dak, breed geschulpt over de forsche deuren in den lagen zijgevel, met den achteloozen aanbouw van zijn schuren en stallen, sluit zich volkomen aan bij de brabantische omgeving, haar ruige bosschen en traag uitliggende heide. Een wezen van zorgeloos eenvoud bekoort

AFB. XVII. BUNSCHOTER BOERINNETJES.

ons hier aan landschap en woning. Afbeelding XII geeft ons een kijk in het vertrek, waar men huist en werkt onder het brabantische dak. Het meer verfijnde boeren-interieur waar de weeldepronk der burgerwoning zijn weerga vond, moet men hier niet zoeken. De geschiedenis leert ons, dat het weven, als huisvlijt, in het afgelegen Brabant zich ont-

wikkelde, niet uit weeldepronk of op kunstgerichte behoefte, maar uit bittere noodzaak, omdat de bron der landbouwverdienste er zoo schraal vloeyde. De spinnewielen en de handweefstellen, waarop de bestellingen van wolstoffen en damasten, naar de patronen van den vreemden werkgever, werden uitgevoerd, zijn onmisbare gezellen in het Bra-

bantsch boerengezin. Het precieus of opulent karakter, dat op onze boereninterieurs de aandacht trekt van den kunsthistorischen liefhebber, werd elders, in de Westelijke en Noordelijke streken, in samenhang met een groote beroepswelvaart aangetroffen. In de havenrijke gewesten vooral, waar de ruimen kieskeurig verbruikende steden de boeren tot bedrijfszaamheid aanzetten, verschijnt het degelijke, fraai-zindelijke boerenhuis, met zijn aangelegd erf, waar friesche, zeeuwsche en hollandsche geslachten hun weelde te pronk stelden, in deftig gemeubelte, kostbaar huisraad, decoratieve drach-

ten, bewerkelijke zilveren en gouden lijfsiersels. Alles getuigt er van eierzuchtig meedoen, in de deftige woon- en leefwijs der burgergemeenschap; ook hun kleedij namen de boeren over van de stedelingen, die ze veelal van het buitenland afzagen en met min of meer beschaafden smaak thuis toepasten. In de gouden 17de en